

En dag med Eventyrlige Legefællesskaber

Hvorfor er *Den grimme ælling* ked af det, og hvordan kan vi hjælpe den? Børnehuset Munke Mose har besøg af legeentusiast Gitte B. Bork en hel dag, som sammen med børn og pædagoger leger sig ind i H.C. Andersens eventyr.

Helt oppe på børnehusets øverste etage har cand.pæd. Gitte B. Bork fået lov til at indrette et rum til Eventyrlige Legefællesskaber. Børnegrupper ankommer på skift; først er det vuggestuebørnene, og dernæst følger de større børn stue for stue.

"Vi starter med en goddag-sang, for ligesom det er vigtigt at få en god start på dagen, er en god start på legen vigtig", fortæller Gitte Bork. Så følger H.C. Andersen-sangen, som alle børnene kender. De tager tænkehatte på og fortæller på skift, hvad de tænker på. Jeg åbner min magiske kuffert, og heri finder vi sammen brevet fra *Den grimme Ælling*. Ællingen har brug for hjælp, savner venner og beder børnene om hjælp, og så er legen i gang.

I hvert hjørne har Gitte lavet små legescenarier af genbrugsting. Der er et hjørne med bondegård og dyr, et hjørne med en sø, hvor der ligger æg, der er klar til at klække, et hjørne med vugge og rekvisitter til at tage på picnic - alt sammen konkrete til at lege med afhængigt af, hvordan børnene griber legen an. For de små i vuggestuen er det måske gemelegen, som er sjovest, for de større er der andre lege, der trænger sig på.

På eventyrlig dannelsesrejse

"Der er mange veje ind i et eventyr," forklarer Gitte. "Vi kan sende en invitation, lytte eller trylle os ind i eventyret, eller vi kan bruge omgivelserne, især når man som her er så tæt på åen, træer, blomster og buske. For mig er det afgørende, at børnene er trygge, og at alle er med. Jeg oplever, at de voksne her i børnehuset er gode til at involvere sig, lege med og give plads til børnenes initiativer."

Gitte afslutter legen med en farvel-sang, inden børnene fortsætter ud på deres stuer til frugt, frokost, middagsøvn eller en tur på legepladsen.

"Ligesom starten er vigtig, er det også godt at markere afslutningen på eventyret og på legen. I Eventyrlige Legefællesskaber arbejder vi med hjem-ud-hjem-tilgangen. Børnene tager hver dag på små dannelsesrejser, hvor de går ud og kommer hjem lidt forandret."

Den lille havfrue og Tommelise

Eventyrlige Legefællesskaber er et projekt, som har involveret 15 pædagoger fra hele landet. Blandt andet pædagog Anita Seest Pedersen i Munke Mose Børnehus. Hun har i



Børnehuset Munke Mose

- Børnehuset Munke Mose har en grundnormering på 75 børn, heraf 30 vuggestuebørn og 45 børnehavebørn.
- Børnehuset er kommunalt og en del af Børneinstitution Vestre, der desuden består af Tusindfryd, Jernbanegade, Solkernen, Det Engelske Pakhus og Åløkke børnehuse.

Eventyrlige Legefællesskaber

- Eventyrlige Legefællesskaber med inspiration fra H.C. Andersen er et projekt, som med støtte fra H.C. Andersen Fonden er udviklet i samarbejde med pædagoger. I projektet er udkommet bogen: Leg med H.C. Andersen. Inspiration til eventyrlige legefællesskaber i dagtilbud.

Læs mere: playwithHCA.org

flere perioder leget med H.C. Andersens eventyr sammen med børnene.

”Vi startede med eventyret om *Den lille havfrue*. Vi fandt udklædningstøj og rekvisitter, blandt andet et par højhælede sko, som var oplagte til at illustrere havfruens besværlige gang på jorden. Alle rekvisitter havde vi i en kuffert, som fortsat ofte tages frem, når børnene kommer i tanker om eventyret og igen får lyst til at tage på besøg hos havheksen eller svømme ind og ud af slottets vinduer. Børnene husker måske ikke hele eventyret, men vælger elementer ud, som de kan lege igen og igen.”

”I Eventyrlige Legefællesskaber arbejder vi med hjem-ud-hjem-tilgangen. Børnene tager hver dag på små dannelsesrejser, hvor de går ud og kommer hjem lidt forandret.”

Cand.pæd. Gitte B. Bork

I forbindelse med *Tommelise* lavede Anita og børnegruppen endnu mere krea. De fyldte en kuffert med hjemmelavede skrubbudser, blomster og en lille Tommelise. Og mange temaer kom i spil. Nogle børn syntes for eksempel, at det var synd for moren, at hun skulle undvære *Tommelise*, så de blev enige om at sende breve fra *Tommelise* til moren for at sige, at hun har det godt, hvor hun er. Børnene brød sig heller ikke om, at oldenborrerne var onde mod *Tommelise*, og naturligt gav det anledning til at tale om, hvordan vi skal være overfor hinanden.



En kuffert med hjemmelavede skrubbudser, blomster og en lille Tommelise.



Fortællebilleder, som på billedet her, samt foldebøger, rejseplaner og meget mere indgår som kreativt afsæt for udfoldelsen af temaer i H.C. Andersens eventyr.

”Fordelen ved at arbejde med eventyr i en længere periode er, at vi kan gå i dybden og lade legene udvikle sig, fortæller Anita.” H.C. Andersen har de voksnes øjne, men det barnlige sind, og jeg oplever, at han ser verden fra børnenes perspektiv. Derfor er han stadig aktuel, og så bor vi jo midt i eventyrdigterens by, hvor hans eventyr er ganske nærværende. Vi kan f.eks. tage børnene på tur i Munke Mose, gå i Andersens fodspor, besøge børneuniverset Ville Vau i H.C. Andersens Hus eller gå på jagt efter eventyrskulpturer”.

Leg er i centrum

Børnehusets leder, Rikke Kragelund Baasch er meget tilfreds med, at leg igen har fået så høj prioritet i dagtilbud og i den pædagogiske læreplan. ”Hos os er legen helt essentiel. Børn kan ikke lade være med at lege. De lærer en masse og udvikler sig gennem leg. Når børnene er fordybet i legen, gælder det for os som voksne at finde vores rolle i legen og være bevidste om den. Vi behøver ikke altid på forhånd at have



Børnehusets leder, Rikke Kragelund Baasch er meget tilfreds med, at leg igen har fået så høj prioritet i dagtilbud og i den pædagogiske læreplan.

en plan. Nogle gange skal vi bare gå ind i legen sammen med børnene, og så kan vi evaluere bagefter. Vi kan bruge evalueringen til lære børnene bedre at kende og dermed arbejde videre med den viden”.

”Det har også været spændende at se, hvordan man kan tage et eventyr, blive inspireret og gå i dybden med det. Anita har fortalt om de legeworkshops, hun har deltaget i, og det har været interessant at følge. I det hele taget er det godt med inspiration, for at vi hele tiden udvikler os”, siger Rikke, som også fortæller, at børnehuset arbejder med leg på mange måder. Snart skal de i en af grupperne i huset have fokus på at lege, at de rejser til mange forskellige lande, hvor børnene fx skal i gang med at lave deres egne pas og rejseplaner.



Her bliver mennesker til

Der er en hyggelig og hjemlig atmosfære i børnehuset, som understreges af Christen Kold-citatet: ”Træd varsomt, thi her bliver mennesker til”. Citatet har fået en markant placering på buehvælvingen til hovedgangen og passer fint til det historiske hus med de mange trapper og kringelkroge. Lige siden huset blev opført i 1877, har det dannet ramme om børns ve og vel. Indtil 1967 fungerede huset som børnehospital, og faktisk har Andersens eventyr været på færde i huset i mange år, for i den største stue findes en frise af tegninger med alle de kendte eventyr, smukt placeret øverst oppe hele vejen rundt på alle fire vægge.



”Træd varsomt, thi her bliver mennesker til”, står der over buehvælvingen til hovedgangen som en kærlig reminder om vigtigheden af den dannelse, der foregår dagligt på daginstitutionens stuer.

Vil du vide mere?

Se videoer med Gitte Bork, hvor hun fortæller om dagen i Munke Mose Børnehus. Scan QR-koden:

Se mere om Eventyrlige Legefællesskaber på www.playwithhca.org

